

Urząd Regulacji
Energetyki

**Informacja dotycząca zakresu Sprawozdań przedsiębiorstw
energetycznych
z realizacji obowiązku,
o którym mowa w art. 49a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne
oraz sposobu obliczania tego obowiązku za 2021 rok**

Warszawa, 2022 r.

Spis treści

1. Uwagi ogólne	3
2. Podstawowe pojęcia związane z realizacją obowiązku publicznej sprzedaży	5
2.1. Sprzedaż energii elektrycznej na rynkach giełdowych, o których mowa w art. 49a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne	5
2.2. Wyłączenia z obowiązku publicznej sprzedaży (art. 49a ust. 5 pkt 1-8 ustawy - Prawo energetyczne)	6
2.2.1. Energia elektryczna dostarczana do odbiorcy końcowego za pomocą linii bezpośredniej..	6
2.2.2. Energia elektryczna wytworzona z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii.....	8
2.2.3. Energia elektryczna wytworzona w kogeneracji ze średnioroczną sprawnością przemiany, o której mowa w art. 3 pkt 36 lit. a, wyższą niż 52,5%	9
2.2.4. Energia elektryczna używana na potrzeby własne	10
2.2.5. Energia elektryczna niezbędna do wykonywania przez operatorów systemów elektroenergetycznych ich zadań określonych w ustawie Prawo energetyczne	10
2.2.6. Energia elektryczna wytworzona w jednostce wytwórczej o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie wyższej niż 50 MW	12
2.2.7. Energia elektryczna wytworzona w jednostce wytwórczej przyłączonej bezpośrednio do urządzeń lub instalacji odbiorcy końcowego zużywającego tę energię elektryczną lub sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, której operatorem wyznaczony został ten odbiorca końcowy.....	12
2.2.8. Energia elektryczna wytworzona w jednostkach wytwórczych, które rozpoczęły wytwarzanie energii elektrycznej po raz pierwszy po dniu 1 lipca 2017 r.	13
2.3. Inne wyłączenia z obowiązku publicznej sprzedaży obowiązujące w 2021 r.	13
2.3.1. Wyłączenie z obowiązku publicznej sprzedaży na podstawie art. 9 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw.....	13
3. Sposób ustalania ilości energii elektrycznej podlegającej obowiązkowi publicznej sprzedaży....	15
3.1. Algorytm ustalania ilości energii elektrycznej, która powinna być sprzedana w sposób określony w art. 49a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne	15
4. Wytyczne dotyczące zawartości Sprawozdania z realizacji obowiązku publicznej sprzedaży	17

1. Uwagi ogólne

- (1) Zgodnie z art. 49a ust. 9 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021, poz. 716, z późn. zm., dalej „ustawa - Prawo energetyczne”) – przedsiębiorstwa energetyczne składają Prezesowi URE w terminie do dnia 31 marca roku następnego sprawozdania z realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 1 tego artykułu (dalej „Sprawozdanie”). Sprawozdanie z realizacji obowiązku powinny złożyć przedsiębiorstwa energetyczne wytwarzające energię elektryczną w 2021 r. Przedsiębiorstwa te, w przypadku eksploatacji także pojedynczych jednostek wytwórczych, o mocy zainstalowanej elektrycznej nie wyższej niż 50 MW, powinny w przedmiotowym Sprawozdaniu również przedstawić informacje i dane dotyczące takich jednostek.
- (2) Niniejsza **Informacja** zastępuje Informację Prezesa URE Nr 13/2021 z dnia 12 marca 2021 r. w sprawie przeprowadzenia kontroli na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 4a ustawy – Prawo energetyczne dotyczącej realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 49a ust. 1 tej ustawy, za rok 2020.
- (3) Niniejsze wytyczne mają na celu ujednoczenie zakresu i treści ww. Sprawozdań składanych przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej oraz przedstawienie podejścia Prezesa URE do rozliczania obowiązków, o których mowa w art. 49a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, z uwzględnieniem doświadczeń z lat ubiegłych, zmian przepisów prawa, zwanego dalej „obowiązkiem publicznej sprzedaży” lub „obligiem giełdowym”.
- (4) Zgodnie z art. 49a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej jest obowiązane sprzedawać wytworzoną energię elektryczną na giełdach towarowych w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 170, dalej „ustawa o giełdach towarowych”), na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany lub na zorganizowanej platformie obrotu prowadzonej przez spółkę prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej giełdę towarową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych lub w ramach jednolitego łączenia rynków dnia następnego i dnia bieżącego prowadzonych przez wyznaczonych operatorów rynku energii elektrycznej.
- (5) Niezależnie od ustawowych wyłączeń z obowiązku publicznej sprzedaży energii elektrycznej, określonych w art. 49a ust. 5 pkt 1-8 ustawy - Prawo energetyczne, na mocy przepisu art. 9 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2348, dalej „ustawa z dnia 9 listopada 2018 r.”), wyłączeniu podlega także energia elektryczna będąca przedmiotem umów sprzedaży zawartych przed 1 stycznia 2019 r. z dostawą w 2021 r.
- (6) Przedsiębiorstwa energetyczne korzystające ze zwolnienia na mocy art. 9 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r., powinny przedłożyć kopie umów sprzedaży energii elektrycznej, w rozumieniu art. 535 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm., dalej „Kodeks cywilny”, dalej „Kc”), zawartych przed 1 stycznia 2019 r. (porozumienia transakcyjne, potwierdzenia indywidualnego kontraktu na podstawie ogólnego porozumienia, uzgodnienia ceny w ramach umowy sprzedaży energii elektrycznej z uzgodnionymi grafikami na okres dostawy w 2021 r.).
- (7) Sprawozdanie za 2021 r. obejmuje część opisową oraz analityczną zawierającą Formularz sprawozdawczy R-21, powinno zostać przesłane w terminie do dnia 31 marca 2022 r. na adres: Urząd Regulacji Energetyki, Departament Monitorowania Rynku, Al. Jerozolimskie 181, 02-222 Warszawa oraz pocztą elektroniczną na adres: art49a@ure.gov.pl. Formularz R-21 winien być przesłany w formie arkusza kalkulacyjnego, z naniesionymi formułami, natomiast tekst zawierający część opisową winien być przesłany w formie pliku Word. Powyższe można przesłać w formie dokumentu elektronicznego przy użyciu właściwego podpisu elektronicznego w ramach

elektronicznej skrzynki podawczej Urzędu Regulacji Energetyki na platformie ePUAP: [/URE/SkrytkaESP](#). Przesłane tą drogą dokumenty, zgodnie z ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.) traktowane są na równi z dokumentami w wersji papierowej opatrzonymi stosownymi podpisami.

- (8) Przesyłane Sprawozdanie w formie papierowej powinno być opatrzone podpisami osób upoważnionych do reprezentowania przedsiębiorstwa energetycznego. Umocowanie ww. osób do reprezentacji musi bezpośrednio wynikać z dokumentów dołączonych do Sprawozdania, w tym w szczególności z załączonego:
- aktualnego odpisu z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) uzyskanego nie wcześniej niż 3 miesiące przed przedłożeniem Prezesowi URE (oryginał lub kopia poświadczona za zgodność z oryginałem przez osoby uprawnione do reprezentowania przedsiębiorstwa energetycznego lub notariusza) lub wydruk komputerowy z udostępnionej na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości w formie elektronicznej wyszukiwarki podmiotów w Krajowym Rejestrze Sądowym, lub
  - pełnomocnictwa (oryginał lub odpis), wraz z dowodem zapłaty opłaty skarbowej od dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury od każdego stosunku pełnomocnictwa lub prokury.
- (9) W przypadku, gdy przedstawione Prezesowi URE informacje mają charakter sensytywny i mogą stanowić tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1913 z późn. zm.) lub inne tajemnice prawnie chronione i nie powinny być ujawnione innym podmiotom, należy wyraźnie oznaczyć karty tego Sprawozdania wraz z załącznikami, które takie informacje zawierają.
- (10) W dalszych rozdziałach niniejszych wytycznych przedstawiono generalne podejście Prezesa URE do kontroli wypełniania przez przedsiębiorstwa obowiązku publicznej sprzedaży na gruncie przepisów ustawy – Prawo energetyczne, podstawowe elementy Sprawozdania z realizacji tego obowiązku, sposób ustalenia ilości energii elektrycznej podlegającej obowiązkowi publicznej sprzedaży. Do niniejszej *Informacji* załączony jest wzór Formularza R-21 wraz z objaśnieniami, zawierającymi informacje i sposób rozliczania obowiązku giełdowego w okresie do 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

2. Podstawowe pojęcia związane z realizacją obowiązku publicznej sprzedaży

2.1. Sprzedaż energii elektrycznej na rynkach giełdowych, o których mowa w art. 49a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne

- (11) Na rynku polskim w 2021 r. giełdę towarową prowadzi spółka Towarowa Giełda Energii S.A., dalej „TGE”. Transakcje sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej przez danego wytwórcę w danym roku zawierane na giełdzie towarowej, zgodnie z regulaminem giełdy przez podmioty objęte obowiązkiem publicznej sprzedaży energii elektrycznej, w których wyniku następuje dostawa energii elektrycznej w danym roku, będą uznawane za wypełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 49a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne. Biorąc powyższe pod uwagę za wypełnienie ww. obowiązku uznawany będzie wolumen dostarczony w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. w wyniku rozliczenia transakcji zawartych na TGE przez wytwórcę i/lub domy maklerskie.
- (12) Rynek organizowany przez spółkę prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany jest rozumiany jako obrót towarami giełdowymi organizowany na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2015 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 328 z późn. zm., dalej „ustawa o obrocie instrumentami finansowymi”), odpowiednio przez spółkę prowadzącą giełdę albo przez spółkę prowadzącą rynek pozagiełdowy. W przypadku dokonywania sprzedaży w tym trybie za wypełnienie ww. obowiązku uznawany będzie wolumen dostarczony w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. w wyniku rozliczenia zawartych transakcji.
- (13) TGE jest uprawniona do organizowania obrotu towarami giełdowymi, w tym również energią elektryczną. Zatem w 2021 r. sprzedaż przez wytwórcę energii elektrycznej z własnej produkcji na zorganizowanej platformie obrotu energią elektryczną (OTF) na TGE jest wypełnieniem obowiązku publicznej sprzedaży. W przypadku dokonywania sprzedaży w tym trybie za wypełnienie ww. obowiązku uznawany będzie wolumen dostarczony w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. w wyniku rozliczenia zawartych transakcji.
- (14) Sprzedaż w ramach jednolitego łączenia rynków dnia następnego i dnia bieżącego prowadzonych przez wyznaczonych operatorów rynku energii elektrycznej, w rozumieniu rozporządzenia KE (UE) 2015/1222 z dnia 24 lipca 2015 r., ustanawiającego wytyczne dotyczące alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi (Dz. Urz. UE L 197 z 25.07.2015, s. 24), poprzez Nominowanych Operatorów Rynku Energii Elektrycznej na rynkach europejskich tzw. NEMO. TGE jednocześnie pełni funkcję giełdy towarowej i ma status NEMO. Od 9 lutego 2021 r. w ramach mechanizmu Multi-NEMO, włączone zostały dwa nowe NEMO, tj. giełda EPEX – Spot i giełda Nord Pool, które w ramach NEMO także są objęte przepisami art. 49a ustawy - Prawo energetyczne. W przypadku dokonywania sprzedaży w tym trybie za wypełnienie ww. obowiązku uznawany będzie wolumen dostarczony w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. w wyniku rozliczenia zawartych transakcji.
- (15) Przepis art. 9 ust. 6 ustawy o giełdach towarowych stanowi, iż podmioty, o których mowa w ust. 3 pkt 4 tej ustawy (czyli przedsiębiorstwa energetyczne oraz będący osobami prawnymi odbiorcy uprawnieni do zmiany sprzedawcy w rozumieniu ustawy z ustawy - Prawo energetyczne) mogą być wyłącznie stronami zawieranych na własny rachunek transakcji giełdowych, których przedmiotem są towary giełdowe będące określonymi rodzajami energii, paliwami gazowymi lub prawami majątkowymi, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f tej ustawy, po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 50b ust. 1 ww. ustawy.
- (16) Przepis art. 9 ust. 6a ustawy o giełdach towarowych stanowi, że przepisów art. 9 ust. 6 oraz rozdziału 7 tej ustawy nie stosuje się do czynności z zakresu działalności maklerskiej wykonywanych wyłącznie na rzecz podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 44 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.), do której należy podmiot wykonujący te czynności.

- (17) Zgodnie z regulacją art. 9 ust. 6a ustawy o giełdach towarowych, podmioty należące do tej samej grupy kapitałowej są uprawnione do zawierania na giełdzie towarowej transakcji zarówno na rachunek własny, jak i na rachunek innych podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej.
- (18) Wprowadzona zmiana dopuszcza przyjęcie przez uczestników rynku giełdowego (Członków Giełdy) rozwiązania, zgodnie z którym upoważnieni maklerzy danego przedsiębiorstwa energetycznego wchodzącego w skład grupy kapitałowej mogą zawierać transakcje giełdowe na rachunek tego przedsiębiorstwa oraz na rachunek innych przedsiębiorstw funkcjonujących w ramach tej samej grupy. Zatem jeden podmiot należący do grupy kapitałowej może reprezentować na rynku prowadzonym przez TGE także pozostałe podmioty należące do tej grupy kapitałowej.
- (19) Nie kwestionując prawa uczestników hurtowego rynku energii do korzystania z przywilejów jakie daje art. 9 ust. 6a ustawy o giełdach towarowych, niezależnie od tego uprawnienia, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej i wchodzące w skład grupy kapitałowej, aby realizować obowiązek sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej, w sposób określony w art. 49a ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, jest zobligowane do wykazania, iż sprzedaż energii elektrycznej na TGE pochodzącej z wytwarzania, którą dokonuje inna spółka z grupy kapitałowej, jest realizowana na jego rzecz. Wytwórca musi przedstawić informacje i dane o wolumenie sprzedaży energii elektrycznej z jego jednostek graficznych na jednostki graficzne TGE oraz przedłożyć stosowne dokumenty, tj. umowę o świadczenie usług handlowych zawartą pomiędzy wytwórcą a spółką z jego grupy kapitałowej, uchwały zarządu i/lub inne dokumenty potwierdzających sprzedaż energii elektrycznej w ramach realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 49a ustawy - Prawo energetyczne.
- (20) Sprzedaż energii elektrycznej na giełdach energii z wykorzystaniem regulacji art. 9 ust. 6a ustawy o giełdach towarowych, umożliwiającej podmiotom należącym do tej samej grupy kapitałowej zawieranie transakcji zarówno na rachunek własny jak i na rachunek innych podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej. Za wypełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 49a ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, uznawany będzie wolumen dostarczony w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. w wyniku rozliczenia transakcji zawartych na TGE przez wytwórcę i/lub spółkę z własnej grupy kapitałowej.

2.2. Wyłączenia z obowiązku publicznej sprzedaży (art. 49a ust. 5 pkt 1-8 ustawy - Prawo energetyczne)

- (21) Wyłączenia sprzedaży energii elektrycznej określone w art. 49a ust. 5 pkt 1-8 ustawy - Prawo energetyczne dotyczą obowiązku określonego w ust. 1 tego artykułu.
- (22) Ilość energii elektrycznej niepodlegająca temu obowiązkowi zostaje odjęta od produkcji energii elektrycznej brutto. Sposób ustalenia ilości energii elektrycznej, która powinna zostać sprzedana na zasadach określonych w art. 49a ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne został przedstawiony w rozdziale 3 poniżej.

2.2.1. Energia elektryczna dostarczana do odbiorcy końcowego za pomocą linii bezpośredniej

- (23) Art. 3 pkt 11f ustawy - Prawo energetyczne jako linię bezpośrednią definiuje (po pierwsze) linię elektroenergetyczną łączącą wydzieloną jednostkę wytwarzania energii elektrycznej bezpośrednio z odbiorcą lub (po drugie) linię elektroenergetyczną łączącą jednostkę wytwarzania energii elektrycznej przedsiębiorstwa energetycznego z instalacjami należącymi do tego przedsiębiorstwa albo instalacjami należącymi do przedsiębiorstw od niego zależnych. Idea linii bezpośredniej polega na działaniu poza siecią elektroenergetyczną, bez ponoszenia kosztów działania tej sieci, ale również z ryzykiem związanym z pracą w tzw. „systemie wyspowym”.
- (24) W myśl pierwszej części ww. definicji za pomocą linii bezpośredniej następuje połączenie odbiorcy z wydzieloną jednostką wytwórczą. W tym przypadku jednostka wytwórcza musi być

wydzielona z systemu dystrybucyjnego, przesyłowego lub połączonego elektroenergetycznego. Wydzielenie polega na tym, że między jednostką wytwórczą a odpowiednią siecią nie ma połączeń, które umożliwiłyby świadczenie usług systemowych przez odpowiedniego operatora systemu. Zatem w świetle tej części definicji nie jest linią bezpośrednią linia elektroenergetyczna łącząca odbiorcę i jednostkę wytwórczą przyłączoną do krajowego systemu elektroenergetycznego (KSE).

- (25) W świetle drugiej części definicji linią bezpośrednią jest także linia elektroenergetyczna łącząca jednostkę wytwarzania energii elektrycznej przedsiębiorstwa energetycznego z instalacjami należącymi do tego przedsiębiorstwa albo instalacjami należącymi do przedsiębiorstw od niego zależnych, w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks Spółek Handlowych (Dz. U. z 2020 poz. 1526 z późn. zm.), dalej: *K.s.h.* W świetle tej części definicji nie ma mowy o jednostce wytwórczej wyodrębnionej, zatem może ona być połączona z krajowym systemem elektroenergetycznym. Energia elektryczna dostarczana linią bezpośrednią zużywana jest albo na potrzeby własne przedsiębiorstwa, albo na potrzeby przedsiębiorstw od niego zależnych. W przypadku ww. „zależności” jest mowa o zależności jedynie w rozumieniu własnościowym uregulowanym ww. ustawą *K.s.h.*, a nie zależności związanej z (zaistniałym wcześniej) obowiązkiem dostarczania energii elektrycznej przyłączonym odbiorcom na podstawie umów sprzedaży energii elektrycznej, czy też zależności związanej z lokalizacją tych odbiorców, np. na terenie danego przedsiębiorstwa energetycznego (Wytwórcy).
- (26) Ponadto w przypadku, gdy odbiorcy, o których mowa powyżej, są zasilani z sieci potrzeb własnych przedsiębiorstwa lub potrzeb ogólnych tego przedsiębiorstwa za pośrednictwem instalacji (stacji elektroenergetycznej, rozdzielni, itd.), należących do tego przedsiębiorstwa i przyłączonych do KSE bądź instalacji będących własnością innego przedsiębiorstwa przyłączonego do KSE, odbiorcy ci nie są zasilani linią bezpośrednią w rozumieniu art. 3 pkt 11 f ustawy – Prawo energetyczne.
- (27) Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt 10 ustawy - Prawo energetyczne „instalacjami” są urządzenia z układami połączeń między nimi. Pod pojęciem „urządzenia” zawartym w art. 3 pkt 9 ustawy – Prawo energetyczne, rozumie się natomiast urządzenia techniczne stosowane w procesach energetycznych, a więc w procesach technicznych w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przesyłania, magazynowania, dystrybucji oraz użytkowania paliw lub energii (art. 3 pkt 7 ustawy – Prawo energetyczne). Należy jednak zauważyć, że „instalacje” wskazane w tej części definicji – poza połączeniem z jednostką wytwórczą – nie mogą być połączone z siecią elektroenergetyczną. Wynika to z faktu, iż po takim przyłączeniu linia łącząca te „instalacje” z jednostką wytwórczą utraci charakter wydzielenia wiążący się ze statusem „linii bezpośredniej” i połączenie to stając się częścią sieci, przestanie być linią bezpośrednią. Tak więc ww. „instalacje” zasilane są wyłącznie energią elektryczną pochodzącą z tejże jednostki wytwórczej.
- (28) Z treści art. 49a ust. 5 pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne wynika, iż spod obowiązku publicznej sprzedaży wyłączona jest energia elektryczna dostarczana linią bezpośrednią wyłącznie do odbiorcy końcowego. Art. 3 pkt 13a ustawy – Prawo energetyczne, jako odbiorcę końcowego określa odbiorcę dokonującego zakupu paliw lub energii na własny użytek, natomiast do własnego użytku nie zalicza się energii elektrycznej zakupionej w celu jej magazynowania lub zużycia na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej.
- (29) Zatem w świetle przepisów ustawy – Prawo energetyczne wyłączenie spod obowiązku publicznej sprzedaży na mocy art. 49a ust. 5 pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne, dotyczy po pierwsze przypadku, gdy należąca do przedsiębiorstwa energetycznego jednostka wytwórcza nieposiadająca połączeń z systemem przesyłowym lub dystrybucyjnym zaopatruje linią elektroenergetyczną odbiorcę końcowego.
- (30) Drugim przypadkiem zwolnienia na mocy art. 49a ust. 5 pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne jest sytuacja, gdy linia elektroenergetyczna łączy jednostkę wytwarzania energii elektrycznej przedsiębiorstwa energetycznego z instalacjami należącymi do tego przedsiębiorstwa albo

instalacjami należącymi do przedsiębiorstw od niego zależnych, linia ta posiada status „linii bezpośredniej” w przypadku, gdy łącznie są spełnione następujące warunki:

- a. tylko jednostka wytwarzania energii elektrycznej posiada połączenie z systemem elektroenergetycznym,
- b. występuje tożsamość lub stosunek zależności w rozumieniu ustawy *K.s.h* pomiędzy wytwórcą energii elektrycznej i posiadaczem instalacji zasilanych z tej jednostki,
- c. instalacje te, poza połączeniem za pośrednictwem jednostki wytwarzania, nie posiadają połączenia z siecią elektroenergetyczną i są zasilane wyłącznie energią elektryczną pochodzącą z tej jednostki wytwórczej.

- (31) W tym miejscu należy zauważyć, że dostarczanie energii elektrycznej za pomocą linii bezpośredniej w celu zasilania własnych instalacji służących do zużycia końcowego uznawane jest również za zużycie własne energii elektrycznej i jako takie powinno być wykazywane w Sprawozdaniu. Nie ma możliwości podwajania ilości energii elektrycznej podlegającej zwolnieniu z obowiązku publicznej sprzedaży, jeżeli spełnia ona jednocześnie cechy energii, o której mowa w art. 49a ust. 5 pkt 1 i 4 ustawy – Prawo energetyczne.
- (32) Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 7a ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne budowa linii bezpośredniej wymaga uzyskania zgody w drodze decyzji Prezesa URE.

2.2.2. Energia elektryczna wytworzona z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii

- (33) Stosownie do przepisu art. 49a ust. 5 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne energia elektryczna wytworzona z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii nie podlega obowiązkowi publicznej sprzedaży.
- (34) Pod pojęciem *odnawialnego źródła energii*, zgodnie z art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2021 r. poz. 610 z późn. zm., dalej „ustawa OZE”), rozumie się odnawialne źródło energii to odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów, z zastrzeżeniem akapitu (30).
- (35) Do odnawialnego źródła energii obejmującego hydroenergię nie zalicza się energii uzyskiwanej z pracy pompowej w elektrowniach szczytowo – pompowych lub elektrowniach z członem pompowym, o czym mowa w art. 2 pkt 12 ustawy OZE.
- (36) W myśl art. 2 pkt 13 ustawy OZE, oznacza instalację stanowiącą wyodrębniony zespół:
- a) urządzeń służących do wytwarzania energii opisanych przez dane techniczne i handlowe, w których energia jest wytwarzana z odnawialnych źródeł energii, lub
  - b) obiektów budowlanych i urządzeń stanowiących całość techniczno-użytkową służący do wytwarzania biogazu rolniczego – a także połączony z tym zespołem magazyn energii, w tym magazyn biogazu rolniczego
a także połączony z tym zespołem magazyn energii elektrycznej lub magazyn biogazu rolniczego.
- (37) Ustawa OZE wprowadza nowy system wsparcia w postaci aukcji na sprzedaż energii elektrycznej w *instalacji odnawialnego źródła energii* i ulegają modyfikacjom procedury oraz zasady otrzymywania świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytwarzanej w tego rodzaju instalacjach.

- (38) Wyłączeniu z obowiązku publicznej sprzedaży stosownie do przepisu art. 49a ust. 5 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne, podlega energia elektryczna wytworzona w instalacji odnawialnego źródła energii i potwierdzona świadectwami pochodzenia, o których mowa w art. 44 ustawy OZE i/lub energia elektryczna wytworzona w instalacji odnawialnego źródła energii i sprzedana w drodze akcji, zgodnie z wymogami wobec wytwórców przystępujących do akcji, o czym mowa w art. 72 i 72a ustawy OZE.

Magazynowanie energii elektrycznej

- (39) W art. 15 ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1093, 1505 i 1642, dalej ustawa z dnia 20 maja 2021 r.), została wprowadzona regulacja w zakresie magazynów energii elektrycznej obejmująca również instalacje szczytowo – pompowe.
- (40) Zgodnie z art. 3 pkt 10k ustawy – Prawo energetyczne, magazyn energii elektrycznej stanowi instalację umożliwiającą magazynowanie energii elektrycznej i wprowadzenie jej do sieci elektroenergetycznej.
- (41) Zgodnie z art. 3 pkt 59 ustawy – Prawo energetyczne, magazynowanie energii elektrycznej stanowi przetworzenie energii elektrycznej pobranej z sieci elektroenergetycznej lub wytworzonej przez jednostkę wytwórczą przyłączoną do sieci elektroenergetycznej i współpracującą z tą siecią do innej postaci energii, przechowanie tej energii, a następnie ponowne jej przetworzenie na energię elektryczną.
- (42) W przypadku instalacji szczytowo – pompowych, które spełniają przesłanki przepisów, o których mowa w art. 3 pkt 10k i art. 3 pkt 59 ustawy – Prawo energetyczne, w związku z wykonywaniem dotychczasowej działalności przez elektrownie szczytowo – pompowe i wodno – szczytowe uzyskane z pracy pompowej lub na czole pompowym wymagane jest koncesji na magazynowanie energii elektrycznej, o czym mowa w akapicie poniżej.
- (43) Zgodnie z regulacją art. 15 ustawy z dnia 20 maja 2021 r., która weszła w życie 3 lipca 2021 r., podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie magazynowania energii elektrycznej, w rozumieniu art. 3 pkt 59 ustawy – Prawo energetyczne, w magazynach energii elektrycznej, w rozumieniu art. 3 pkt 10k ustawy – Prawo energetyczne, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 10 MW, może po dniu wejścia w życie ww. ustawy prowadzić tę działalność, pod warunkiem złożenia wniosku o udzielenie przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki koncesji na magazynowanie energii elektrycznej, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy.
- (44) W elektrowniach wodno – szczytowych, które pracują na tzw. przepływie naturalnym i tylko część mocy elektrowni jest wykorzystywana jako magazyn energii elektrycznej, to w tych przypadkach poza koniecznością uzyskania koncesji na magazynowanie energii elektrycznej, konieczne jest zmodyfikowanie koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej z uwzględnieniem mocy magazynu – część pompowa i mocy instalacji wytwórczej – część przepływowa. Układy takie nadal stanowią instalacje odnawialnego źródła energii, o których mowa art. 2 pkt 13 lit. a ustawy OZE.
- (45) Energia elektryczna pozyskana w ramach pracy instalacji szczytowo – pompowej jako energia zmagazynowana, a więc przetworzonej a nie wytworzonej, nie podlega obowiązkowi, o którym mowa w art. 49a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne.

2.2.3. Energia elektryczna wytworzona w kogeneracji ze średnioroczną sprawnością przemiany, o której mowa w art. 3 pkt 36 lit. a, wyższą niż 52,5%

- (46) Stosownie do przepisu art. 49a ust. 5 pkt 3 ustawy – Prawo energetyczne energia elektryczna wytworzona w kogeneracji ze średnioroczną sprawnością przemiany, o której mowa w art. 3 pkt 36 lit. a) tej ustawy, wyższą niż 52,5%, nie podlega obowiązkowi publicznej sprzedaży.

- (47) W przypadku energii elektrycznej wytworzonej w jednostce kogeneracji, która osiągnęła średnioroczną sprawność przemiany nie wyższą niż 52,5%, ilość ta nie podlega przedmiotowemu wyłączeniu.
- (48) Szczegółowy sposób obliczania średniorocznej sprawności przemiany energii chemicznej paliwa w energię elektryczną lub mechaniczną i ciepło użytkowe w kogeneracji, o której mowa w art. 3 pkt 36 lit. a ustawy – Prawo energetyczne, dalej „średnioroczna sprawność przemiany”, został zawarty w rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 23 września 2019 r. w sprawie sposobu obliczania danych podanych na potrzeby korzystania z systemu wsparcia oraz szczegółowego zakresu obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji (Dz.U. z 2019 r. poz. 1851), wydanego na podstawie art. 58 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji (Dz.U. z 2022 r. poz. 553).
- (49) W przypadku ustalonej ilości energii elektrycznej wytworzonej w jednostkach kogeneracji, na które składają się więcej niż jedna jednostka wytwórcza, należy przyjąć uzyskaną dla danej jednostki kogeneracji średnioroczną sprawność przemiany, jednakową w każdej jednostce wytwórczej wchodzącej w skład tej jednostki kogeneracji.
- (50) Przy ustalaniu energii elektrycznej podlegającej wyłączeniu, o którym mowa w art. 49a ust. 5 pkt 3 ustawy – Prawo energetyczne będzie uwzględniana jedynie rzeczywista średnioroczna sprawność przemiany w jednostce kogeneracji.
- (51) Treść art. 49a ust. 5 ustawy – Prawo energetyczne nie uprawnia do podwojenia ilości energii podlegającej zwolnieniu w przypadku wytworzenia danej ilości energii elektrycznej posiadającej jednocześnie cechy pozwalające zaliczyć ją do energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii. Szczegółowe wytyczne dotyczące sposobu obliczania ilości energii elektrycznej zaliczanej do jednoczesnego wytwarzania w OZE zostały przedstawione w rozdziale 3.1 tego dokumentu poniżej.

2.2.4. Energia elektryczna zużywana na potrzeby własne

- (52) Do potrzeb własnych przedsiębiorstwa można zaliczyć zarówno własne potrzeby energetyczne, jak również pozaenergetyczne. I tak np. do potrzeb własnych zaliczane jest m.in. zużycie końcowe energii elektrycznej przez dane przedsiębiorstwo.
- (53) Wyłączenie spod obowiązku publicznej sprzedaży energii elektrycznej zużywanej na potrzeby własne dotyczy jedynie energii elektrycznej z produkcji własnej. Zatem energii elektrycznej nabywanej przez przedsiębiorstwo od innego podmiotu w celu zaspokojenia jego potrzeb własnych, nie dolicza się do energii elektrycznej, o której mowa w art. 49a ust. 5 pkt 4 ustawy – Prawo energetyczne, tj. energii elektrycznej wytworzonej przez to przedsiębiorstwo i zużytej na własne potrzeby, niepodlegającej obowiązkowi publicznej sprzedaży.

2.2.5. Energia elektryczna niezbędna do wykonywania przez operatorów systemów elektroenergetycznych ich zadań określonych w ustawie Prawo energetyczne

- (54) Do obowiązków operatora systemu przesyłowego, o czym mowa w art. 9c ust. 2 pkt 9 ustawy – Prawo energetyczne, należy m.in. bilansowanie systemu elektroenergetycznego.
- (55) Do obowiązków operatora systemu dystrybucyjnego, o czym mowa w art. 9c ust. 3 pkt 6 ustawy – Prawo energetyczne, należy m.in. bilansowanie systemu, z wyjątkiem równoważenia bieżącego zapotrzebowania na energię elektryczną z dostawami tej energii, oraz zarządzanie ograniczeniami systemowymi.
- (56) Wyłączeniu z obowiązku publicznej sprzedaży podlega energia elektryczna sprzedawana operatorowi systemu przesyłowego PSE S.A., dalej: „Operator” lub „OSP”, oraz operatorom systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych (wszystkim podmiotom mającym status OSD),

która stosownie do art. 49a ust. 5 pkt 5 ustawy – Prawo energetyczne, jest niezbędna dla wykonywania przez tych ww. operatorów ich zadań określonych w ustawie – Prawo energetyczne, w szczególności w art. 9c ustawy – Prawo energetyczne.

- (57) Dane dotyczące ilości energii elektrycznej bilansującej i sprzedanej operatorom systemów elektroenergetycznych, niezbędnej dla realizacji ich zadań określonych w ustawie - Prawo energetyczne, wymagają pisemnego potwierdzenia. Prezes URE na podstawie informacji pozyskanych od Operatora weryfikuje dane przedstawione przez Wytwórcę w zakresie energii elektrycznej bilansującej sprzedanej do Operatora. Natomiast dane od operatorów systemów dystrybucyjnych winny być potwierdzone przez tych operatorów (OSD) i dołączone przez Wytwórcę do jego Sprawozdania, z zastrzeżeniem, o którym mowa w akapicie poniżej.
- (58) Wytwórca w odniesieniu do sprzedaży energii elektrycznej do danego OSD niezbędnej dla realizacji jego zadań określonych w ustawie – Prawo energetyczne podaje, jaka część z tego wolumenu sprzedaży pochodzi z jego własnej produkcji, a jaka pochodzi z odsprzedaży w ramach działalności w zakresie obrotu energią elektryczną.
- (59) Do kategorii energii elektrycznej sprzedanej operatorom systemów elektroenergetycznych, niezbędnej do realizacji ich zadań określonych w ustawie – Prawo energetyczne tj. niepodlegającej obowiązkowi publicznej sprzedaży energii elektrycznej na podstawie art. 49a ust. 5 pkt 5 ustawy – Prawo energetyczne zaliczana jest:

- **energia bilansująca planowana i nieplanowana¹ dostarczona przez wytwórcę na rynek bilansujący, tj.:**
  - energia bilansująca planowana sprzedana Operatorowi (EBPD),
  - energia bilansująca nieplanowana wytwarzana podczas uruchomienia jednostki wytwórczej wynikającego z polecenia Operatora tj. energia uruchomień (EBND_UR),
  - energia nieplanowych odchyłeń (EBND_OD) – energia wytwarzana ponad punkt pracy polecony przez OSP lub ponad punkt pracy wynikający z kontraktów USE, i/lub będąca wynikiem np. nieplanowanej produkcji energii elektrycznej ze względu na wymuszenie po stronie dostarczania ciepła, wynikającej z powodu błędnej prognozy zapotrzebowania na ciepło,
  - energia wymuszeń elektrowniowych (EBND_WE) - będąca skutkiem ograniczeń technicznych wynikających z parametrów pracy jednostek wytwórczych;
- energia elektryczna na potrzeby pokrycia strat sieciowych i handlowych przez operatorów systemów elektroenergetycznych, w tym energia elektryczna rozliczona jako kupiona przez OSP w ramach umów sprzedaży energii elektrycznej na pokrywanie strat przesyłowych (ESP);
- energia elektryczna zakupiona od wytwórców na potrzeby własne stacji elektroenergetycznych OSP.

- (60) Do energii elektrycznej niezbędnej do realizacji zadań operatorów systemów elektroenergetycznych określonych w ustawie – Prawo energetyczne należy zaliczać sprzedaż

(1) _____

(2)

(3)

(4)

¹ W świetle przyjętej linii orzecniczej wyrażającej stanowisko Sądów prezentowane w sprawach z odwołania o decyzji Prezesa URE wymierzających kary pieniężne za nie wypełnienie obowiązku określonego w art. 49a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne (wyrok Sądu Apelacyjnego z dn. 2.09.2015 r., sygn. akt VI ACa 1267/14, z dn. 16.06.2015 r., sygn. akt VI ACa 1057/14, wyrok SOKiK z dn. 12.05.2014 r., sygn. akt XVII AmE 125/12, z dn. 27.06.2014 r., sygn. akt XVII AmE 102/12) , skłania do poglądu, iż energia bilansująca nieplanowana, jako składowa niezbędna do procesu bilansowania systemu elektroenergetycznego przez Operatora, zwiera się w przesłance, o której mowa w art. 49a ust. 5 pkt 5 ustawy – Prawo energetyczne.

energii elektrycznej do Operatora na podstawie umów o świadczenie usługi dyspozycyjności jednostek wytwórczych (usługa GWS) – energia EGW. W przypadku jednostek wytwórczych będących JWCD ilość energii elektrycznej wytworzonej na żądanie Operatora, np. jako generacja wymuszona względami sieciowymi, generacja na potrzeby bilansowania systemu (równoważenie zapotrzebowania), należy wykazać na podstawie dokumentów od Operatora.

2.2.6. Energia elektryczna wytworzona w jednostce wytwórczej o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie wyższej niż 50 MW

- (61) Zgodnie z art. 3 pkt 43 ustawy – Prawo energetyczne jednostką wytwórczą jest wyodrębniony zespół urządzeń należący do przedsiębiorstwa energetycznego służący do wytwarzania energii i wyprowadzania mocy. Natomiast rozporządzenie w sprawie funkcjonowania systemu elektroenergetycznego uzupełnia ww. definicję poprzez dodanie do niej zapisu „(...) opisany poprzez dane techniczne i handlowe” (§ 2 pkt 3 ww. rozporządzenia).
- (62) Zatem w świetle powyższego oraz brzmienia art. 49a ust. 5 pkt 6 ustawy – Prawo energetyczne w praktyce poprzez jednostkę wytwórczą należy rozumieć generator lub generatory energii elektrycznej, a także linie blokowe, transformatory blokowe, ewentualnie inne urządzenia służące do wyprowadzenia mocy do wyodrębnionego miejsca dostarczania energii elektrycznej, zdefiniowanego w umowie o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej.
- (63) Przykładowo, jeżeli do danego miejsca dostarczania energia elektryczna dostarczana jest z kilku generatorów poprzez system szyn zbiorczych w stacji elektroenergetycznej (miejscem dostarczania jest pole liniowe stacji, poprzez które energia elektryczna jest wprowadzana do sieci), to jednostkę wytwórczą stanowi suma wyżej wymienionych generatorów przyłączonych do tych szyn zbiorczych.
- (64) Zatem podstawą do obliczenia ilości energii elektrycznej podlegającej obowiązkowi publicznej sprzedaży jest produkcja energii elektrycznej z należących do danego przedsiębiorstwa jednostek wytwórczych, których łączna moc zainstalowana elektryczna przekracza 50 MW.
- (65) Wyjątek stanowi sytuacja, w której podział na jednostki wytwórcze dokonany jest według zdefiniowanych jednostek kogeneracji w rozumieniu źródeł wytwarzania energii elektrycznej z kogeneracji ze względu na odmienność zastosowanego paliwa (np. gaz, węgiel, olej, mazut), różne technologie (np. blok energetyczny gazowo–parowy, ciepłowniczy). Powyższe ma również odzwierciedlenie w zdefiniowanych w koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej jednostkach kogeneracji, do których zakwalifikowanych jest więcej niż jedna jednostka wytwórcza ze względów technologicznych. Takie przypadki muszą być jednak stosownie udokumentowane.

2.2.7. Energia elektryczna wytworzona w jednostce wytwórczej przyłączonej bezpośrednio do urządzeń lub instalacji odbiorcy końcowego zużywającego tę energię elektryczną lub sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, której operatorem wyznaczony został ten odbiorca końcowy

- (66) W przypadku, gdy Wytwórca jest przyłączony bezpośrednio do urządzeń lub instalacji odbiorcy końcowego lub sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, której operatorem jest wyznaczony ten odbiorca końcowy, wyłączeniu z obowiązku publicznej sprzedaży energii elektrycznej (art. 49a ust. 5 pkt 7 ustawy – Prawo energetyczne) podlega energia elektryczna wytworzona w jego jednostkach wytwórczych, w ilości w jakiej jest ona zużywana przez tego odbiorcę.
- (67) Sytuacja dotyczy przypadków, gdy zakłady przemysłowe dysponujące własnymi jednostkami wytwórczymi wyodrębniają działalność energetyczną tworząc wyspecjalizowane spółki prowadzące działalność energetyczną (produkujące energię elektryczną), które należą do grupy kapitałowej przedsiębiorstwa przemysłowego.

- (68) W powyższych przypadkach jednostka wytwórcza należąca do prawnie wyodrębnionego podmiotu może być przyłączona bezpośrednio do sieci elektroenergetycznej przedsiębiorstwa przemysłowego, będącego odbiorcą końcowym zużywającym produkowaną przez to przedsiębiorstwo energię elektryczną. Z punktu widzenia zasad funkcjonowania rynku energii rozwiązanie takie jest równorzędne z sytuacją, w której produkowana w jednostce wytwórczej energia elektryczną jest zużywana przez ten sam podmiot prawny prowadzący działalność produkcyjną (zakład przemysłowy). Energia elektryczna w takich jednostkach z zasady nie jest produkowana na potrzeby podmiotów trzecich i nie jest przeznaczana do sprzedaży na rynek.

2.2.8. Energia elektryczna wytworzona w jednostkach wytwórczych, które rozpoczęły wytwarzanie energii elektrycznej po raz pierwszy po dniu 1 lipca 2017 r.

- (69) Wyłączeniu z obowiązku giełdowego podlega energia elektryczna wytworzona w jednostkach wytwórczych, które rozpoczęły wytwarzanie energii elektrycznej po raz pierwszy po dniu 1 lipca 2017 r. i sprzedawana w dwóch przypadkach:
- w ramach wykonywania długoterminowych zobowiązań wynikających z umów zawartych przez przedsiębiorstwo energetyczne z instytucjami finansowymi, w celu realizacji inwestycji związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej, w tym w ramach wykonywania długoterminowych zobowiązań wynikających z umów zawartych przez przedsiębiorstwo wytwarzające energię elektryczną z podmiotami innymi niż instytucje finansowe, zawartych w celu zabezpieczenia przychodów przedsiębiorstwa wytwarzającego energię elektryczną, w związku z umowami o udzielenie finansowania inwestycji, związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej zawartymi przez to przedsiębiorstwo z instytucjami finansowymi (art. 49a ust. 5 pkt 8 lit. a),
  - przez przedsiębiorstwo energetyczne w ramach wykonywania długoterminowych zobowiązań wynikających z umów zawartych ze współnikami lub akcjonariuszami tego przedsiębiorstwa także będącymi przedsiębiorstwami energetycznymi, w związku z udzielonym przedsiębiorstwu wytwarzającemu energię elektryczną finansowaniem typu korporacyjnego z przeznaczeniem na realizację inwestycji związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej (art. 49a ust. 5 pkt 8 lit. b).
- (70) Wyłączenie z obliwa giełdowego energii elektrycznej wytworzonej w jednostkach wytwórczych, które rozpoczęły wytwarzanie energii elektrycznej po raz pierwszy po dniu 1 lipca 2017 r., ma na celu zapewnienie możliwości dalszej realizacji inwestycji w infrastrukturę wytwórczą w formułach zarówno tzw. *project finance*, jak i *corporate finance*. W pierwszym przypadku standardem rynkowym jest uzależnianie przez instytucję finansującą zawarcia umowy finansowania lub udostępnienia wytwórcy energii elektrycznej tego finansowania od zawarcia długoletniej umowy sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej przez tego wytwórcę na rzecz odbiorcy końcowego lub spółki obrotu (tzw. umowy PPA zabezpieczające długoterminowe przychody wytwórcy). W drugim przypadku również zwyczajowo spółki celowe zawierają wieloletnie umowy sprzedaży energii elektrycznej ze współnikami lub akcjonariuszami w związku z udostępnionym danej spółce celowej finansowaniem typu korporacyjnego (najczęściej w ramach opłacenia kapitału własnego spółki celowej), z przeznaczeniem na realizację inwestycji związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej.

2.3. Inne wyłączenia z obowiązku publicznej sprzedaży obowiązujące w 2021 r.

2.3.1. Wyłączenie z obowiązku publicznej sprzedaży na podstawie art. 9 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw

- (71) Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r., przepisy art. 49a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 (tj. ustawy – Prawo energetyczne), w brzmieniu nadanym tą ustawą, nie stosuje się do

energii elektrycznej będącej przedmiotem umów zawartych do dnia wejścia w życie tej ustawy (tj. 1 stycznia 2019 r.).

- (72) W świetle powyższego przepisu wyłączeniu z obowiązku, o którym mowa w art. 49a ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne podlega energia elektryczna będąca przedmiotem umów sprzedaży energii elektrycznej zawartych przed 1 stycznia 2019 r. z dostawą w 2021 r. i tym samym przepis ten nie ma zastosowania do ww. umów zawartych po tej dacie.
- (73) Pojęcie umowy sprzedaży jest powszechnie rozumiane i utrwalone w przepisach prawa. Zgodnie z art. 535 Kc, przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.
- (74) Ponadto, w art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy - Prawo energetyczne, wpisano postanowienia niezbędne dla kategorii umowy sprzedaży energii elektrycznej określające co najmniej: miejsce dostarczenia paliw gazowych lub energii do odbiorcy i ilość tych paliw lub energii w podziale na okresy umowne, moc umowną oraz warunki wprowadzania jej zmian, cenę lub grupę taryfową stosowane w rozliczeniach i warunki wprowadzania zmian tej ceny i grupy taryfowej, sposób prowadzenia rozliczeń, wysokość bonifikaty za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców, odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania oraz pouczenie o konsekwencjach wyboru sprzedawcy rezerwowego.
- (75) Powyższe przepisy są powszechnie stosowane do umów sprzedaży, co znajduje także potwierdzenie w orzecznictwie. W wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie VII Wydział Gospodarczy z dnia 6 marca 2019 r., o sygn. akt VII Aga 1924/18, „Sąd wskazał, że bez wątpienia postanowienia istotne przedmiotowo (*essentialia negotii*), czyli elementy konstrukcyjne niezbędne do zakwalifikowania konkretnej umowy, jako umowy sprzedaży to: określenie stron oraz określenie przedmiotu świadczeń każdej ze stron: określenie rzeczy i określenie ceny”. Sąd przy tym odniósł się do umowy handlowej i stwierdził, że „Analiza treści umowy handlowej z dnia (...) prowadzi do wniosku, że umowa ma charakter ramowy. Świadczy o tym zawarcie w niej zapisów o charakterze ogólnym, regulujące wzajemną współpracę oraz regulacje procesu zawierania umów w przyszłości”. „Przygotowano więc ramy do zawierania w przyszłości szeregu umów realizacyjnych, które będą umowami sprzedaży. Jak trafnie stwierdził Sąd I instancji powyższa umowa nie może być uznana za umowę sprzedaży, gdyż nie określono w niej *essentialia negotii*. Zgodnie z art. 535 k.c. w przypadku umowy sprzedaży są to: określenie stron, określenie rzeczy i ceny. Umowa ramowa nie określa rzeczy (nie wskazuje jej ilości), nie określa również ceny. W tej sytuacji do zawierania umów sprzedaży dochodziło każdorazowo wskutek składanych zamówień. Umowa sprzedaży mogła być zawarta w dowolnej formie, gdyż zarówno przepisy prawa ani umowa handlowa nie zawierają w tym zakresie szczególnych wymagań. Mogła więc zostać zawarta również ustnie. W tej sytuacji brak jest przeszkód, aby faktury VAT stanowiły dowód zawarcia umowy – wynika z nich przedmiot sprzedaży (...) ilość i cena”.
- (76) W świetle powyższego, należy wskazać, iż umowy ramowe, czy długoterminowe umowy o współpracy, które zawierają zapisy o charakterze ogólnym i regulują wzajemną współpracę oraz zawierają regulacje procesu zawierania umów w przyszłości, nie są umowami sprzedaży. Natomiast do kategorii umów sprzedaży energii elektrycznej zaliczyć można takie umowy jak: porozumienia transakcyjne, potwierdzenia indywidualnego kontraktu na podstawie ogólnego porozumienia, uzgodnienia ceny w ramach umowy sprzedaży energii elektrycznej z uzgodnionymi grafikami na dany okres dostawy (zawierają przede wszystkim przedmiot umowy określony co do rzeczy czyli wolumen energii elektrycznej i cenę energii elektrycznej za 1 MWh oraz wskazanie okresu dostawy energii elektrycznej).
- (77) Ilość energii elektrycznej niepodlegająca obowiązkowi giełdowemu zostaje odjęta od produkcji energii elektrycznej brutto. Sposób obliczenia ilości energii elektrycznej, która powinna zostać

sprzedana na zasadach określonych w art. 49a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne został przedstawiony w rozdziale 3 poniżej.

3. Sposób ustalania ilości energii elektrycznej podlegającej obowiązkowi publicznej sprzedaży

- (78) Niżej przedstawione podejście będzie stosowane przez Prezesa URE w procesie kontroli wypełniania przez przedsiębiorstwa energetyczne obowiązku publicznej sprzedaży energii elektrycznej z własnej produkcji, chyba że przedsiębiorstwo wykaże, że jego specyficzne uwarunkowania techniczne lub inne okoliczności faktyczne wymagają odrębnego potraktowania w zakresie sposobu ustalenia ilości energii elektrycznej podlegającej obowiązkowi publicznej sprzedaży.
- (79) Do wyliczenia obowiązku publicznej sprzedaży będą brane pod uwagę wszystkie jednostki wytwórcze danego Wytwórcy, także jednostki których łączna moc zainstalowana elektryczna jest mniejsza niż 50 MW. Jednostki te powinny być także wykazane i opisane w Sprawozdaniu.
- (80) Do wyliczenia ilości energii podlegającej wyłączeniu z obowiązku publicznej sprzedaży będą brane pod uwagę ilości energii elektrycznej wyłączone z obliża giełdowego, o których mowa w rozdziale 2.2 i rozdziale 2.3 powyżej.
- (81) Ilość energii elektrycznej objętej obowiązkiem publicznej sprzedaży liczona będzie, osobno dla wszystkich jednostek wytwórczych należących do Wytwórcy, a następnie ilość energii elektrycznej objętej obowiązkiem publicznej sprzedaży dla Wytwórcy zostanie obliczona jako suma obowiązków dla poszczególnych jednostek wytwórczych.
- (82) Sprzedaż energii elektrycznej zakupionej na giełdach towarowych energii elektrycznej, rynku bilansującym oraz na rynku OTC w celu realizacji kontraktów sprzedaży energii elektrycznej w ramach działalności wytwórczej nie stanowi wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 49a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne.
- (83) Sprzedaż energii elektrycznej w sposób określony w art. 49a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne w ramach działalności obrotu energią elektryczną nie stanowi wypełnienia obowiązku, o którym mowa w ww. przepisie.
- (84) Bilansowanie wewnętrzne energii elektrycznej między jednostkami wytwórczymi należącymi do tego samego przedsiębiorstwa energetycznego może być uznane za sprzedaż energii elektrycznej w ramach działalności wytwórczej. Biorąc powyższe pod uwagę, należy wskazać w Sprawozdaniu oraz odpowiednio w formularzu sprawozdawczym R jako część sprzedaży energii elektrycznej pochodzi z ww. bilansowania wewnętrznego.

3.1. Algorytm ustalania ilości energii elektrycznej, która powinna być sprzedana w sposób określony w art. 49a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne

- (85) Ilość energii elektrycznej objętej obowiązkiem sprzedaży energii elektrycznej z własnej produkcji w sposób określony w art. 49a ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, wytworzonej w jednostce wytwórczej A (oznaczona symbolem OGA) wyrażona w [MWh] liczona będzie zgodnie z poniższym wzorem:

$$\mathbf{OGA = EA - XA} \qquad \mathbf{(i)}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

EA – ilość energii elektrycznej brutto wytworzona w jednostce wytwórczej A [MWh]

XA – ilość energii elektrycznej w jednostce wytwórczej A, podlegająca wyłączeniu [MWh]:

- na podstawie art. 49a ust. 5 pkt 1-8 ustawy - Prawo energetyczne lub

- na podstawie art. 9 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r., stosownie do którego przepisu art. 49a ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne nie stosuje się do energii elektrycznej będącej przedmiotem umów zawartych do dnia wejście w życie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r.

Ilość energii elektrycznej podlegająca wyłączeniu (art. 49a ust. 5), oznaczona symbolem XA, obliczona zostanie zgodnie z poniższą zależnością:

- a) w przypadku gdy $EA_{50} = EA$ lub $EA_{OZE} = EA$ lub występuje $EA_{CHP>52,5\%}$, to $WA = EA$
- b) w przypadku gdy $EA_{OZE} < EA$, to $XA = EA_{OZE} + EA_{WA} + EA_{US} + EA_{PW} + EA_{OSP} + EA_{OSD} + EA_L + EA_{Dz}$ (ii)

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

EA_{50} – ilość energii elektrycznej wytworzonej w jednostce wytwórczej A [MWh] o mocy zainstalowanej elektrycznej nie wyższej niż 50 MW, która podlega wyłączeniu z obowiązku publicznej sprzedaży w ilości równej produkcji energii elektrycznej w tej jednostce, cała wytworzona energia elektryczna EA w tej jednostce podlega wyłączeniu z obowiązku publicznej sprzedaży,

EA_{OZE} – ilość energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji OZE w jednostce wytwórczej A; w przypadku gdy ilość energii elektrycznej wytworzonej w tej jednostce równa jest produkcji energii elektrycznej EA tej jednostki, to cała wytworzona energia elektryczna EA w tej jednostce podlega wyłączeniu z obowiązku publicznej sprzedaży,

$EA_{CHP>52,5\%}$ – ilość energii elektrycznej wytworzonej w kogeneracji ze średnioroczną sprawnością przemiany wyższą niż 52,5% w jednostce wytwórczej A [MWh], która podlega wyłączeniu z obowiązku publicznej sprzedaży w ilości równej produkcji energii elektrycznej EA, w tej jednostce, cała wytworzona energia elektryczna EA w tej jednostce podlega wyłączeniu z obowiązku publicznej sprzedaży,

EA_{WA} – ilość energii elektrycznej, której nie można zaliczyć do jednocześnie wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji OZE (EA_{OZE}), a która została wytworzona w jednostce wytwórczej A i:

- sprzedana w ramach umów sprzedaż zawartych przed 1 stycznia 2019 r. (EA_{US})
- zużyta na potrzeby własne (EA_{PW})
- sprzedana do OSP, jako niezbędna do wykonywania przez operatorów systemów elektroenergetycznych ich zadań wynikających z ustawy - Prawo energetyczne (EA_{OSP})
- sprzedana do OSD, jako niezbędna do wykonywania przez operatorów systemów elektroenergetycznych ich zadań wynikających z ustawy - Prawo energetyczne (EA_{OSD})
- wytworzona w jednostce wytwórczej przyłączonej bezpośrednio do urządzeń lub instalacji odbiorcy końcowego zużywającego tę energię elektryczną lub sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, której operatorem wyznaczony został ten odbiorca końcowy (EA_{ODK})
- wytworzona w jednostce wytwórczej nieprzyłączonej do KSE i dostarczonej linią bezpośrednią do odbiorcy końcowego (bez potrzeb własnych) lub wytworzona w jednostce wytwórczej przyłączonej do KSE i dostarczona linią bezpośrednią (nieprzyłączoną do KSE) łączącą jednostkę wytwórczą przedsiębiorstwa energetycznego z instalacjami należącymi do przedsiębiorstw od niego zależnych (EA_L)
- wytworzona w jednostce wytwórczej, która rozpoczęła wytwarzanie energii elektrycznej po raz pierwszy po dniu 1 lipca 2017 r., stosownie do: art. 49a ust. 5 pkt 8 lit a lub art. 49a ust. 5 pkt 8 lit b (EA_{Dz})

- (86) Do ustalenia ilości energii elektrycznej oznaczonej symbolem EA_{WA} ma zastosowanie współczynnik jednoczesności wytwarzania z odnawialnych źródeł energii w instalacji OZE w jednostce wytwórczej A, o symbolu WA, który oblicza się według wzoru:

$$WA = 1 - EA_{OZE}/EA \quad (iii)$$

- (87) Poszczególne kategorie ilości energii elektrycznej podlegającej wyłączeniu z obliża giełdowego wymienione w symbolu EA_{WA} są odpowiednio pomniejszone o jednoczesne wytwarzanie z odnawialnych źródeł energii w instalacji OZE po uwzględnieniu wartości współczynnika (WA)
- (88) Ilość energii elektrycznej oznaczoną symbolem EA_{WA} , o której mowa powyżej i we wzorze (ii), oblicza się w następujący sposób:

$$EA_{WA} = (EA_{US\_WA} + EA_{PW\_WA} + EA_{OSP\_WA} + EA_{OSD\_WA} + EA_{ODK\_WA} + EA_{L\_WA} + EA_{DZ\_WA}) \quad (iv)$$

gdzie:

EA_{US_WA} to $[EA_{US} * WA]$; EA_{PW_WA} to $[EA_{PW} * WA]$; EA_{OSP_WA} to $[EA_{OSP} * WA]$; EA_{OSD_WA} to $[EA_{OSD} * WA]$; EA_{ODK_WA} to $[EA_{ODK} * WA]$; EA_{L_WA} to $[EA_L * WA]$; EA_{DZ_WA} to $[EA_{DZ} * WA]$

- (89) W przypadku, gdy w danej elektrowni lub elektrociepłowni nie można technologicznie wyodrębnić energii elektrycznej wytworzonej w konkretnej jednostce wytwórczej na potrzeby własne lub dostarczanej na potrzeby operatorów sieci, powinien zostać zastosowany klucz podziału, na podstawie którego energia elektryczna wytwarzana na potrzeby własne lub na potrzeby operatorów sieci w całej elektrowni lub elektrociepłowni zostanie przypisana do danej jednostki wytwórczej. Jeżeli przedsiębiorstwo składa się z kilku elektrowni/elektrociepłowni i nie jest możliwe technologiczne wyodrębnienie ilości energii elektrycznej produkowanej na potrzeby własne lub na potrzeby operatorów sieci na poziomie jednej jednostki wytwórczej oraz na poziomie elektrowni/elektrociepłowni do której należy dana jednostka, klucz ten powinien zostać obliczony na poziomie całego przedsiębiorstwa wytwórczego.

Klucz ten (oznaczony symbolem KL_A) powinien zostać określony w poniższy sposób:

$$KL_A = EA / E \quad (v)$$

gdzie:

EA_A – ilość energii elektrycznej brutto wytworzona w jednostce wytwórczej A,

E – ilość energii elektrycznej brutto wytworzonej w całej elektrowni lub elektrociepłowni albo przedsiębiorstwie.

- (90) Obowiązek, o którym mowa w art. 49a ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, liczy się dla każdej jednostki wytwórczej danego przedsiębiorstwa wytwórczego, w analogiczny sposób jak podano powyżej.
- (91) Wolumen realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 49a ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne stanowi różnicę pomiędzy ilością energii elektrycznej (wytworzonej) z własnej produkcji i sprzedanej na rynkach giełdowych, o symbolu (**EAG**) i ilością energii elektrycznej objętej obligiem giełdowym (**OGA**), zgodnie z poniższą zależnością:

$$r\_OGA = EAG - OGA \quad (vi)$$

4. Wytyczne dotyczące zawartości Sprawozdania z realizacji obowiązku publicznej sprzedaży

- (92) Sprawozdanie powinno w zwięzły sposób opisywać stan faktyczny w zakresie realizacji przez przedsiębiorstwo energetyczne obowiązku publicznej sprzedaży.
- (93) Na początku sprawozdania należy zawrzeć jego streszczenie, z którego będzie wynikać ile energii elektrycznej [MWh] podlegało w roku 2021 obowiązkowi sprzedaży w sposób, o którym mowa

w art. 49a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, jak również ile energii elektrycznej Wytwórca sprzedał w tym okresie w trybach przewidzianych w ww. przepisach.

- (94) W pierwszym rozdziale należy przedstawić uwarunkowania technologiczne w zakresie wytwarzania energii elektrycznej przedsiębiorstwa składającego sprawozdanie. Z rozdziału tego powinno jednoznacznie wynikać jaką moc zainstalowaną mają poszczególne jednostki wytwórcze należące do podmiotu. W tym rozdziale należy m.in. przedstawić uproszczony schemat blokowy części elektrycznej każdej elektrowni/elektrociepłowni eksploatowanej przez danego Wytwórcę, na którym zaznaczono generatory (wraz z podaniem ich mocy zainstalowanej), układy wyprowadzenia mocy oraz miejsca dostarczania energii elektrycznej. Na tym schemacie należy oznaczyć poszczególne jednostki wytwórcze. Ponadto, na schemacie należy zaznaczyć granice własności między instalacjami należącymi do Wytwórcy, a instalacjami operatora sieci elektroenergetycznej. Ze schematu powinno wynikać ile jednostek wytwórczych i o jakiej mocy posiada Wytwórca. Należy również zaznaczyć punkty przyłączenia poszczególnych odbiorców zasilanych linią bezpośrednią, w rozumieniu art. 3 pkt 11f ustawy – Prawo energetyczne, czyli takich którzy nie posiadają zasilania z KSE, o czym jest mowa w rozdziale 2.2.1. powyżej, z instalacjami należącymi do Wytwórcy.
- (95) W drugim rozdziale należy zawrzeć szczegółowy opis sposobu ustalenia przez Wytwórcę wielkości obowiązku publicznej sprzedaży w każdej jednostce wytwórczej oraz w całym przedsiębiorstwie. Należy przedstawić sposób ustalenia ilości energii elektrycznej wytworzonej z kogeneracji ze średnioroczną sprawnością przemiany wyższą niż 52,5% wytworzonej we wszystkich jednostkach kogeneracji, ilości energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji OZE.

Należy również dołączyć kopie umów sprzedaży energii elektrycznej zawartych przed 1 stycznia 2019 r. (porozumienia transakcyjne, potwierdzenia indywidualnego kontraktu na podstawie ogólnego porozumienia, uzgodnienia ceny w ramach umowy sprzedaży energii elektrycznej z uzgodnionymi grafikami na dany okres dostawy) z dostawą energii elektrycznej w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

- (96) W trzecim rozdziale należy opisać sposób wypełnienia obowiązku publicznej sprzedaży, w tym m.in. należy wypełnić tabelę dotyczącą sprzedaży energii elektrycznej na rynkach giełdowych w 2021 r., o czym mowa w rozdziale 2.1 powyżej, stanowiącą załącznik do niniejszej *Informacji*.
- (97) Do Sprawozdania należy załączyć wypełniony i podpisany Formularz R-21, którego wzór zawarto w załączniku do tego dokumentu. Formularz należy wypełnić zgodnie z wytycznymi, które zawarto w Objaśnieniach do Formularza R-21 zawierające informacje, dane i sposób rozliczenia obowiązku publicznej sprzedaży w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.
- (98) Sprawozdanie należy przesłać w wersji papierowej opatrzone właściwymi podpisami oraz w wersji elektronicznej w formacie Word (pliku z rozszerzeniem .docx) na adres art49a@ure.gov.pl.

W tytule maila przesyłającego sprawozdanie należy wpisać skrót określenia „sprawozdanie roczne za 2021 r.” (tj. „R-21”) i skróconą nazwę podmiotu (np. tytuł maila przesyłającego Sprawozdanie przedsiębiorstwa energetycznego - TAURON Wytwarzanie S.A. powinien brzmieć „R-21_TW”).

Załączniki do niniejszej *Informacji*:

1. Formularz R-21 za 2021 r.
2. Objaśnienia do Formularza R-21 zawierające informacje i sposób rozliczenia obowiązku giełdowego od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.
3. Tabela – Sprzedaż energii elektrycznej na rynkach giełdowych, w okresie od 1.01.2021 r. do 31.12.2021 r.